

บทที่ 6

การคัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง "มังกรเดียดาย"

ละครโทรทัศน์เรื่อง "มังกรเดียดาย" เป็นผลงานละครของบริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทผู้ผลิตละครโทรทัศน์รายใหญ่ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ละครเรื่องนี้ออกอากาศเมื่อเดือนกรกฎาคม – กันยายน 2547 เป็นละครแนวดราม่าแอคชั่น จากบทประพันธ์เรื่อง "มังกรเดียดาย" ซึ่งเป็นภาคต่อของบทประพันธ์เรื่อง "หงส์เหนือมังกร" ของ "วิศวานาถ"

การดำเนินงานผลิตละครโทรทัศน์

บริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด ผลิตละครเรื่อง "มังกรเดียดาย" โดยเช่าเวลาออกอากาศจากสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 และทำการขายช่วงเวลาโฆษณาด้วยตนเอง ดังนั้นการดำเนินการผลิตละครของเอ็กแซ็กท์ จึงเป็นอิสระจากการควบคุมของผู้บริหารและนโยบายของสถานีโทรทัศน์

นิพนธ์ ผิวเณร ผู้อำนวยการฝ่ายผลิตของบริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ทำการคัดเลือกนักแสดงและเป็นผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง "มังกรเดียดาย" กล่าวถึงการดำเนินงานผลิตละครของบริษัทว่า "ทุกอย่างเราจัดการควบคุมดูแลเองทั้งหมด ถ้ามว่าดีไหม ก็ดีในแง่ที่เราเป็นนายตัวเอง ทำอะไรได้โดยไม่ต้องรับคำสั่งสถานีหรือรอสถานีอนุมัติ เลือกรื่อง เลือกบท เลือกนักแสดงเองทั้งหมด แต่เวลาผิดพลาดหรือมีปัญหา หรือละครแป้ก เราก็ต้องรับผิดชอบตัวเอง ไม่มี

สถานีमारองรับ ส่วนงบประมาณก็มีไม่มากเท่าสถานี เราต้องประหยัดกว่า บริหารเอง" (นิพนธ์ วิจารณ์, สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2547)

แม้การดำเนินการผลิตจะเป็นอิสระจากการควบคุมของสถานีโทรทัศน์ แต่การผลิตละครโทรทัศน์ทุกเรื่อง บริษัทก็ต้องนำเสนอโครงการผลิตละครในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารของบริษัทด้วย เพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติงบประมาณในการดำเนินงาน

ผู้มีบทบาทในการคัดเลือกนักแสดง

บริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด เป็นบริษัทผู้ผลิตละครโทรทัศน์ขนาดกลาง ซึ่งเป็นบริษัทในเครือจีเอ็มเอ็มแกรมมี่ จำกัด(มหาชน) แต่การบริหารองค์กรแยกเป็นเอกเทศ มีการจัดการค่อนข้างเป็นระบบ การดำเนินงานแยกเป็นฝ่ายหรือแผนก บุคลากรในบริษัทมีตำแหน่งและภาระหน้าที่อย่างชัดเจน โดยผู้บริหารจะแบ่งอำนาจกันเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบการทำงานในฝ่ายบริหารทั่วไปและฝ่ายผลิตละครโทรทัศน์

บุคคลในระดับบริหารของเอ็กแซ็กท์ ทุกคนจะเป็นทั้งผู้บริหารและทำงานในส่วนการผลิตละครโทรทัศน์ด้วย เนื่องจากเอ็กแซ็กท์ก่อตั้งขึ้นมาจากกลุ่มคนที่ชื่นชอบและมีความสามารถทางการกำกับการแสดง การสร้างสรรค์การแสดงหรือครีเอทีฟ และการเขียนบท เมื่อบุคคลเหล่านั้นก้าวมาเป็นผู้บริหาร จึงทำงานในส่วนการผลิตร่วมด้วย ดังนั้น โครงการผลิตละครแต่ละโครงการของบริษัท ผู้บริหารที่มีอำนาจรับผิดชอบและควบคุมในรายละเอียดของการผลิตจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับการมอบหมายงานจากคณะกรรมการบริหารในการประชุมวางแผนการผลิตประจำปี

สำหรับหน้าที่ในการคัดเลือกนักแสดงนั้น ผู้บริหารบริษัทซึ่งดูแลฝ่ายผลิตจะเป็นผู้ควบคุมดูแลภาพโดยรวม ในกรณีของเรื่อง "มังกรเดียดาย" นิพนธ์ วิจารณ์ ผู้อำนวยการฝ่ายผลิต เป็นผู้ดูแลการคัดเลือกนักแสดงทั้งหมด ในฐานะผู้บริหารและผู้กำกับการแสดงละครเรื่องนี้ โดยมีผู้บริหารสูงสุดคือ ถกลเกียรติ วีรวรรณ เป็นผู้ร่วมดูแลและให้คำปรึกษา

นิพนธ์ วิจารณ์ ผู้บริหารและผู้กำกับการแสดงละครเรื่อง "มังกรเดียดาย" กล่าวถึงบทบาทของตนเองในการทำงานผลิตละครเรื่องนี้ว่า "งานหนักที่พี่ซึ่งบริหารด้วยและกำกับด้วย ต้องประชุมบทเพื่อตีความตัวละครก่อนแล้วแคสต์ ในการดูแลเรื่องแคสต์ติ้ง พี่บอย (ถกลเกียรติ

วีรวรรณ) ก็จะช่วยดู แต่เขาดูผ่านๆ เพราะไม่ได้กำกับ เขาคอยแนะนำคอยท้วงบางอย่างที่เขาเห็นว่าไม่เหมาะสม” (นิพนธ์ ผิวณรร, สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2547)

นอกจากผู้บริหารบริษัทซึ่งเป็นผู้กำกับการแสดงด้วยนั้น เอ็กแซ็กท์ยังมีฝ่ายจัดหาและคัดเลือกนักแสดง เพื่อทำงานด้านการจัดหา ติดต่อประสานงาน คัดเลือกนักแสดง ดูแลงบประมาณส่วนของนักแสดง และดูแลตารางการทำงานของนักแสดงโดยเฉพาะ การคัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์ของเอ็กแซ็กท์ทุกเรื่อง จึงต้องผ่านการพิจารณาเบื้องต้นจากฝ่ายจัดหาและคัดเลือกนักแสดง ก่อนที่ผู้จัดการฝ่ายจัดหาและคัดเลือกนักแสดงจะเข้าร่วมประชุมเพื่อคัดเลือก ร่วมกับผู้บริหารของบริษัทเป็นขั้นตอนสุดท้าย

ญาติique วิจารณ์วรรณ ผู้จัดการฝ่ายจัดหาและคัดเลือกนักแสดงของบริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองว่า “ฝ่ายที่ไม่ใหญ่แต่สำคัญมาก หน้าที่ของฝ่ายนี้คือการมองหาและเลือกนักแสดงเพื่อเอาไปเล่นแต่ละตัวๆ สกรีนเบื้องต้นเพื่อไปนำเสนอในที่ประชุม อะไรที่เกี่ยวข้องกับนักแสดงต้องผ่านพี่ก่อน ฝ่ายที่เหมือนเป็นเซ็นเตอร์เรื่องนี้เฉพาะเลย ที่เรามีฝ่ายนี้โดยเฉพาะ เพราะเรามีงานละครเยอะ ฝ่ายอื่นจะได้ทำหน้าที่ของตัวเองไปโดยไม่ต้องห่วง พูดแบบนี้เพราะว่าบางที่เขาก็เอาคนฝ่ายอื่นมาช่วยทำ เรื่องมังกรเดียดายนี้พี่ป้อน(นิพนธ์ ผิวณรร) กับพี่ก็ช่วยกันดูเกือบทั้งหมด เพราะตัวละครสำคัญเยอะมาก ส่วนพี่บอย (ถกลเกียรติ วีรวรรณ) จะคอยให้คำปรึกษา ตัวประกอบตัวเล็กตัวน้อยพี่ก็จะสกรีนเป็นคนสุดท้าย แต่ถ้าพวกบู๊หรือสตันท์ (stunt) พี่ป้อนจะถนัดมากกว่าพี่ ก็แบ่งๆกันทำ” (ญาติique วิจารณ์วรรณ, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2547)

ในการประชุมเพื่อคัดเลือกนักแสดงของเอ็กแซ็กท์ บุคคลที่มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการคัดเลือกอีกคนคือ ผู้เขียนบทโทรทัศน์ ในฐานะผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะตัวละครและนักแสดงที่เหมาะสม หากผู้บริหารมีความเห็นว่านักแสดงที่ผู้เขียนบทแนะนำนั้นเหมาะสมกับบทบาทจริง ก็จะตัดสินใจคัดเลือกตามคำแนะนำนั้น

“เวลาเราประชุม เราก็ให้เอี้ยว (ประโยชน์ สุศรีเจริญสุข) มาประชุมด้วยนะ เอี้ยวเขาจะได้เห็นว่าเราเลือกใคร เขามีความคิดเห็นอย่างไร เขามีไอเดียใหม่ เรารู้แหละว่าบางที่คนเขียนบทเขาก็มีใครอยู่ในใจ แต่เขาก็เลือกจะพูดหรือไม่พูด เพราะกลัวว่าจะก้าวก่าย แต่พี่ป้อน (นิพนธ์ ผิวณรร) ก็ถามๆเขาหรือคุยเรื่องคาแรคเตอร์กับเขาอยู่ บางทีพวกเขา ก็แลกเปลี่ยนไอเดียกัน เขาเขียน

บทให้เราหลายเรื่อง สนิทกันเหมือนพี่น้อง คุยกันได้” (ญาณิ์ โรจนาวรรณ, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2547)

ประโยชน์ สุศรีเจริญสุข กล่าวถึงบทบาทการเป็นผู้เขียนบทและเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับ การคัดเลือกนักแสดงว่า “เป็นปกติของคนเขียนบทแหละครับที่จะมีภาพของนักแสดงอยู่ในใจ พี่ป๋อน (นิพนธ์ ผิวณธร) เขาก็บอกผมว่า ถ้ามีคนที่ผมคิดว่าเหมาะกับบทบางบทก็บอกได้ เรามาคุยกัน จริงๆมันไม่ใช่หน้าที่หรอก แต่เขาก็ให้เกียรติ เราก็ต้องรู้ลิมิตตัวเองด้วย อีกอย่างผมมักจะสนใจ ผลงานการเขียนบทที่ออกมามากกว่าเรื่องใครเป็นคนแสดง นอกจากว่าเขาแสดงไม่ได้เรื่องเลยนั่นแหละ ผมอาจรู้สึกแปลกๆอยู่บ้าง.....ในเรื่องมังกรเดียดายนี้ ผมก็ได้แนะนำเสนอคนที่จะมาเล่นเป็น อาเล้ง ผู้ซึ่งเป็นตัวดำเนินเรื่อง ผมเสนอ เต๊ะ ศตวรรษ (ศตวรรษ เศรษฐกร) ผมเห็นเขาไปเล่นซีรีส์ได้หวัน มันรู้สึกว้าวมากๆ เขานี้แหละคืออาเล้งในมังกรเดียดาย ผมเลยลองเสนอ ทุกคนก็ปิ้ง ว่าเอาใช่เลย สุดท้ายเขาก็เลือกเต๊ะจริงๆ หลังจากที่หามานานไม่เจอสักทีว่าใครเหมาะกับบทนี้” (ประโยชน์ สุศรีเจริญสุข, สัมภาษณ์, 22 พฤศจิกายน 2547)

ดังที่กล่าวไปแล้วว่า บริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด ดำเนินงานผลิตละครเรื่อง “มังกรเดียดาย” แบบเช่าช่วงเวลาของสถานีโทรทัศน์และขายช่วงเวลาโฆษณาเอง การพิจารณาอนุมัติการผลิต ละคร รวมถึงการคัดเลือกนักแสดง ไม่ต้องผ่านความเห็นชอบจากทางสถานีโทรทัศน์ การตัดสินใจขั้นสุดท้ายในการคัดเลือกนักแสดง จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารบริษัทนั่นเอง

ดังนั้น ผู้มีบทบาทในการคัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง “มังกรเดียดาย” จึงประกอบไปด้วย ผู้บริหารของบริษัท ผู้จัดการฝ่ายจัดหาและคัดเลือกนักแสดง ผู้กำกับการแสดง และผู้เขียนบท ซึ่ง Joseph Turow (1979) ได้เคยกล่าวไว้ว่า บุคคลผู้มีบทบาทในการคัดเลือกนักแสดงเหล่านี้ มีส่วนอย่างมากในการสร้างและสนับสนุนภาพตัวตนของคนกลุ่มต่างๆ ลักษณะของตัวละครและนักแสดงที่ปรากฏในจอโทรทัศน์ ก็สามารถสะท้อนทัศนคติ การรับรู้และการคาดการณ์ของคนกลุ่มนี้ได้เช่นกัน

ขั้นตอนและวิธีการคัดเลือกนักแสดง

จากการศึกษาขั้นตอนการคัดเลือกนักแสดงเพื่อสวมบทบาทตัวละครแต่ละตัว ในเรื่อง “มังกรเดียดาย” สามารถแบ่งขั้นตอนในกระบวนการคัดเลือกนักแสดงได้ 3 ขั้นตอน คือ

การศึกษาตัวละครและวางแผนกำหนดบทบาทตัวละคร การพิจารณาสรุบนักแสดง และการตัดสินใจคัดเลือกนักแสดง ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดในแนวคิดและการทำงาน ดังนี้

1. การศึกษาตัวละครและวางแผนกำหนดบทบาทตัวละคร

กระบวนการคัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง “มังกรเดียดาย” เริ่มจากผู้มีบทบาทในการคัดเลือกนักแสดงระดับบริษัทผู้ผลิต ได้แก่ ผู้บริหารของบริษัท ผู้จัดการฝ่ายจัดหาและคัดเลือกนักแสดง ผู้กำกับการแสดง และผู้เขียนบท โดยอ่านจากบทประพันธ์เป็นอันดับแรก จากนั้นจึงศึกษาจากเอกสารบรรยายลักษณะตัวละคร หรือ “ไบคาแรกเตอร์” ที่ผู้เขียนบทได้บรรยายลักษณะตัวละครและรายละเอียดสำคัญต่างๆไว้ จากนั้นผู้บริหารบริษัทจะเรียกประชุมบทเพื่อแยกแยะตัวละครว่าตัวละครที่สำคัญมีทั้งหมดกี่ตัว แต่ละตัวมีลักษณะอย่างไร

ในการตีความลักษณะตัวละครว่าตัวละครแต่ละตัวมีลักษณะอย่างไร ทั้งด้านรูปร่าง สันฐาน บุคลิก นิสัยใจคอ การแต่งกาย ผู้คัดเลือกได้อ้างอิงลักษณะของตัวละครจากทั้งบทประพันธ์และบทโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทได้เพิ่มเติมรายละเอียดของตัวละครลงไป นอกจากนี้ยังอ้างอิงจากประสบการณ์การรับรู้ ความเข้าใจของตนเองที่มีต่อลักษณะต่างๆของคน รวมถึงความคาดหวังที่มีต่อตัวละครตัวนั้นด้วยว่าควรจะเป็นอย่างไร ตัวละครบางตัวที่ไม่ปรากฏในบทประพันธ์ หรือบทประพันธ์กล่าวถึง แต่ไม่มีรายละเอียดหรือมีรายละเอียดไม่มาก ผู้คัดเลือกและผู้เขียนบทก็จะจินตนาการถึงลักษณะตัวละครนั้นๆขึ้นมาใหม่หรือเพิ่มเติมจากเดิม

ผู้มีหน้าที่คัดเลือกนักแสดงในระดับบริษัทไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารบริษัท ผู้จัดการฝ่ายจัดหาและคัดเลือกนักแสดง ผู้กำกับการแสดง และผู้เขียนบท จะมีภาพเกี่ยวกับตัวละครแต่ละตัวในใจเมื่อต้องสรุปลักษณะตัวละครให้ชัดเจน กลุ่มผู้คัดเลือกจะแลกเปลี่ยนมุมมองและความคิดเห็นระหว่างกัน เพื่อให้เข้าใจลักษณะตัวละครให้เป็นไปในทิศทางเดียว

"พี่และพวกแคสติ้งต้องศึกษาบทเพื่อแยกแยะและตีความคาแรคเตอร์ตัวละคร และคุยกัน เราต้องตีความตัวละครให้ทะลุ สิ่งที่คนเขียนบทเขียนมาก็เป็นไกด์ เราต้องตีความต่อ ถ้ายึดตามที่ผู้เขียนบทเขียนมาเป๊ะๆ มันจะไม่มีความสุขใดๆเลย....งานหนักที่ผู้กำกับนะ ผู้กำกับเลย...ก็พี่นี่แหละ พี่กำกับเอง เรียกประชุมแล้วมาช่วยกันตีความตัวละคร คุยกันว่าสิ่งที่เราเห็นเป็นอย่างไร สิ่งที่เขาเห็นเป็นอย่างไร" (นิพนธ์ ฌิวณร, สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2547)

2. การพิจารณาสรรหานักแสดง

เมื่อทำความเข้าใจตัวละครและวางแผนกำหนดบทบาทตัวละครแล้ว ผู้คัดเลือกนักแสดงก็จะพิจารณาสรรหานักแสดงที่เหมาะสมมาสวมบทบาทตัวละครแต่ละตัว โดยพิจารณานักแสดงจาก 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักแสดงอาชีพซึ่งเป็นนักแสดงอิสระ กลุ่มนักแสดงอาชีพซึ่งเป็นนักแสดงในสังกัดของเอ็กแซ็กท์ หรือจีเอ็มเอ็มแกรมมี่ ซึ่งเป็นบริษัทแม่ และกลุ่มนักแสดงจากบริษัทจัดหานักแสดง

“เอ็กแซ็กท์เป็นบริษัทละครที่มีนักแสดงในสังกัดอยู่มากพอสมควร ไหนจะเด็กของแกรมมี่เป็นธรรมดาที่เราต้องสนับสนุนเขา แต่ที่จะค่อนข้างเรื่องมากเวลาเลือกนักแสดงในสังกัด เพราะว่าบางคนฝีมือยังไม่ถึง ความสามารถทางการแสดงยังอยู่ในระดับพอใช้ การสนับสนุนเด็กในสังกัดต้องดูตาม้าตาเรือด้วย ถ้าเห็นแววว่าจะไม่รอด พี่จะไม่ดันให้เขาไปตายกลางทาง แต่ถ้าเขาเล่นได้ทำไม่เราจะไม่สนับสนุนล่ะ แล้วเผชิญเรื่องนี้เป็นแนว Drama มาแฉัดชั้น ใช้อารมณ์ สีหน้าแววตาในการแสดงค่อนข้างมาก เขาพวกก็องแก๊งๆ มาเล่นไม่ได้ โปรเจ็คนี้ใหญ่ ต้องดูคนดีๆ หน่อย ส่วนใหญ่พวกพี่จะเลือกจากนักแสดงอิสระที่มีฝีมือทางการแสดงมากๆ อาจเคยเป็นเด็กเรา หรือเคยเล่นกับเรา แต่ถ้าเป็นตัวประกอบ เรื่องนี้ตัวประกอบต้องบู๊ได้ ก็เลือกจากโมเดลลิ่งที่จัดหาพวกตัวประกอบบู๊แอคชั่นโดยเฉพาะ” (นิพนธ์ ฌิวณร, สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2547)

ในการพิจารณาสรรหานักแสดงผู้ที่เหมาะสมมาสวมบทบาทตัวละครแต่ละตัว ผู้คัดเลือกนักแสดงจะมีเกณฑ์ทั่วไปในการพิจารณาคือ ความสามารถทางการแสดงของนักแสดง และบุคลิกลักษณะ เพศ วัย รูปพรรณสัณฐานที่ใกล้เคียงกับตัวละคร แต่ในละครเรื่อง “มังกรเดียดาย” นี้ ผู้คัดเลือกนักแสดงให้ความสำคัญในการพิจารณานักแสดงที่มีความสามารถทางการแสดงมากกว่า หากมีนักแสดงที่มีคุณสมบัติตรงหรือใกล้เคียงกับที่ผู้คัดเลือกได้ตั้งไว้มากกว่า 1 คน ผู้คัดเลือกก็จัดลำดับตามความเหมาะสมกับบทบาทจากมากไปหาน้อย หลังจากนั้นจึงจะตัดสินใจคัดเลือกอีกครั้งเป็นขั้นสุดท้าย

3. การตัดสินใจคัดเลือกนักแสดง

ผู้มีหน้าที่คัดเลือกนักแสดงแต่ละคน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ผู้จัดการฝ่ายจัดหาและคัดเลือกนักแสดง ผู้กำกับการแสดง และผู้เขียนบทจะมีภาพตัวละครและนักแสดงที่เหมาะสมกับบทบาทนั้นอยู่ในใจ ซึ่งในขั้นตอนของการพิจารณาสรรหานักแสดงที่น่าจะเหมาะสมกับบทบาท ผู้คัดเลือก

นักแสดงก็จะเสนอชื่อของนักแสดงเพื่อเป็นตัวเลือก และตัดสินใจร่วมกันเพื่อคัดเลือกนักแสดงที่เหมาะสมกับบทบาทมากที่สุด

ในการประชุมเพื่อตัดสินใจคัดเลือกนักแสดง ฝ่ายจัดหาและคัดเลือกนักแสดง จะนำรูปนักแสดงซึ่งเป็นตัวเลือกในการสวมบทบาทตัวละครในแต่ละบทบาท มานำเสนอในที่ประชุม พร้อมกับค่าตัวของนักแสดงแต่ละคน เพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมกันตัดสินใจคัดเลือก โดยจะพิจารณาคัดเลือกนักแสดงผู้สวมบทบาทตัวละครหลักก่อนเป็นอันดับแรก ซึ่งในเรื่องนี้มี ศักดิ์สิทธิ์ แท่งทอง เป็นนักแสดงที่ถูกคัดเลือกไว้แล้ว เนื่องจากเป็นนักแสดงที่เคยสวมบทบาทตัวละคร "จางเหา" ตัวละครหลักในละครภาคแรกของ "มังกรเดียดาย" นอกจากนี้นักแสดงผู้สวมบทบาทตัวละครหลักยังประกอบไปด้วย นิรุทธิ์ ศิริจรรยา ศตวรรษ เศรษฐกร นุสบา ปุณณกันต์ และนิชิตา พงษ์ทรง

การคัดเลือกนักแสดงนำก่อนเป็นอันดับแรก เป็นเพียงการคัดเลือกตามลำดับความสำคัญของบทบาทตัวละคร ไม่ได้คัดเลือกเพื่อนำเสนอแก่ผู้บริหารสถานีโทรทัศน์ เนื่องจากบริษัทเอ็กแซ็กท์มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจอยู่แล้ว ไม่ได้เป็นบริษัทที่รับจ้างสถานีผลิตละครโทรทัศน์ ดังนั้นเมื่อสามารถคัดเลือกนักแสดงผู้สวมบทบาทตัวละครหลักได้แล้ว ผู้คัดเลือกนักแสดงจึงดำเนินการประชุมเพื่อคัดเลือกนักแสดงผู้สวมบทบาทตัวละครอื่นๆ เพื่อให้ได้นักแสดงซึ่งเหมาะสมกับบทบาทมากที่สุด

การทำงานในขั้นตอนต่างๆในกระบวนการคัดเลือกนักแสดง เป็นการประชุมแบบกึ่งทางการ ระหว่างผู้บริหาร ผู้กำกับการแสดง ฝ่ายจัดหาและคัดเลือกนักแสดง และผู้เขียนบท มีกำหนดการประชุมที่ชัดเจน แต่แม้ว่าบริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด จะทำงานแบ่งแยกเป็นฝ่ายและมีระบบระเบียบ บรรยากาศการทำงานในองค์กรก็ดำเนินไปบนความสัมพันธ์แบบพี่กับน้อง หรือเพื่อนกับเพื่อน ตามรูปแบบการเกิดขึ้นขององค์กร และเนื่องจากเอ็กแซ็กท์เป็นบริษัทผู้ผลิตละครที่มีงานด้านการผลิตเยอะและต่อเนื่อง การทำงานจึงเป็นไปอย่างรวดเร็ว ไม่ยืดเยื้อ โดยมีผู้บริหารที่ดูแลรับผิดชอบโครงการนั้นเป็นผู้ตัดสินใจ

"เราทำงานช้าไม่ได้หรอก เพราะบริษัทมีงานเยอะ หมดเรื่องนี้ เรื่องอื่นก็มา มันต้องทำต่อไปเรื่อยๆ ถ้าช้าแล้วจะไม่ทัน เพราะฉะนั้นจะตัดสินใจอะไร เราถึงต้องประชุมให้ชัดเจน รับทราบทั่วกัน แต่ละโปรเจกต์ก็มีผู้บริหารคอยดูแลจัดการ เขาจะไม่ปล่อยให้คุยหรือรอผลการตัดสินใจนานเกินไป" (ญาติน์ ไรจนาวรรณ, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2547)

การแบ่งขั้นตอนการคัดเลือกนักแสดงของละครเรื่อง “มังกรเดียดาย” เป็น 3 ขั้นตอนหลัก คือ การศึกษาตัวละครและวางแผนกำหนดบทบาทตัวละคร การพิจารณาสรรหานักแสดง และการตัดสินใจคัดเลือก เป็นการแบ่งขั้นตอนที่สอดคล้องและมีรายละเอียดคล้ายคลึงกับขั้นตอนในกระบวนการคัดเลือกนักแสดงที่ ปาริฉัตร เสวตเศรณี (2541) ได้เคยศึกษาไว้ว่า กระบวนการคัดเลือกนักแสดงซึ่งใช้แนวคิดเรื่องการจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) มาอธิบายนั้น ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผนกำหนดบทบาทและนักแสดง การพิจารณาสรรหานักแสดง การคัดเลือกนักแสดง และการฝึกฝนพัฒนานักแสดง แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตการวิจัยสิ้นสุดเพียงการตัดสินใจคัดเลือกนักแสดงที่เหมาะสมที่สุดมาสวมบทบาทตัวละคร จึงไม่ได้รวมขั้นตอนของการฝึกฝนพัฒนานักแสดงเป็นส่วนหนึ่งในขั้นตอนการคัดเลือกนักแสดงด้วย

อย่างไรก็ตาม วิธีการและรายละเอียดของการคัดเลือก อาจแตกต่างกับบริษัทผู้ผลิตรายอื่นเพียงเล็กน้อย ตามรูปแบบการทำงาน ขนาดของบริษัท และลักษณะการดำเนินการผลิตละครโทรทัศน์ของบริษัท เอ็กแซ็กท์ จำกัด

“เราก็ทำงานในแบบของเราละ รายละเอียดและสไตล์การทำงานของแต่ละที่มันไม่เหมือนกันหรอก แต่ถ้าถามว่ามันเริ่มจากการอ่านบทประพันธ์ แล้วตีความคาแรกเตอร์ แล้วคัดเลือกนักแสดงที่เหมาะสมที่สุดใช่ไหม ใช่สิ ถูกต้อง ที่เชื่อว่ามันไม่ผิดไปจากนี้เท่าไรหรอก” (นิพนธ์ ฌิวณร, สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2547)

จากการศึกษาวิธีการคัดเลือกนักแสดงละครโทรทัศน์เรื่อง “มังกรเดียดาย” สามารถวิเคราะห์เหตุผลในการคัดเลือกนักแสดงของกลุ่มผู้มีบทบาทในการคัดเลือก โดยจำแนกตามประเภทของตัวละครที่นักแสดงถูกคัดเลือกให้สวมบทบาท ได้แก่ ตัวละครหลัก ตัวละครสมทบ และตัวละครประกอบ ได้ดังต่อไปนี้

1. ตัวละครหลัก

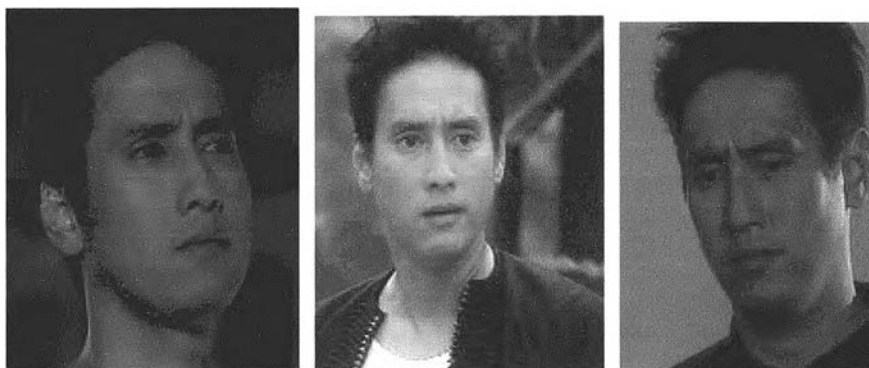
1.1 จางเหา

นักแสดงผู้สวมบทบาท ศักดิ์สิทธิ์ แท่งทอง

ลักษณะตัวละคร พระเอกหนุ่มใหญ่ชาวจีนวัย 40 ปี อดีตมือปืนนักฆ่าระดับพระกาฬ นิ่งขรึม สุขุม รอบคอบ เด็ดขาด มีสัญลักษณ์ประจำตัวคือ "กล่องไม้ดำ" แม้จะเป็นมือปืนแต่ก็รักสงบ มีสัจจะและไม่ทำร้ายผู้อื่นก่อน โดยเฉพาะคนไม่มีทางสู้

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
- พระเอก หน้าตาดี มีเสน่ห์ - นักฆ่าระดับพระกาฬ มีสัญลักษณ์ประจำตัวคือ "กล่องไม้ดำ"	- พระเอกผู้นิ่งขรึม สุขุม รอบคอบ และรักสงบ - หนุ่มชาวจีน ผิวขาว	- รักษาสัจจะ ไม่ทำร้ายคนไม่มีทางสู้หรืออ่อนแอกว่า

เหตุผลในการคัดเลือก ศักดิ์สิทธิ์ แท่งทอง ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงผู้สวมบทบาท"จางเหา" ในละคร "หงส์เหนือมังกร" ซึ่งเป็นภาคแรกของละคร "มังกรเดียดาย" ในละครภาคที่สองนี้ "จางเหา"เป็นตัวละครที่ยังมีชีวิตอยู่ ศักดิ์สิทธิ์จึงถูกคัดเลือกอีกครั้ง เพื่อความต่อเนื่องสมจริงของเรื่องราวในละคร ส่วนเหตุผลที่ถูกคัดเลือกในภาคแรก เนื่องจากเป็นนักแสดงที่มีฝีมือและความสามารถทางการแสดงมาก มีชื่อเสียงเป็นพระเอกร่วมสมัย นอกจากนั้นยังเป็นนักแสดงที่โด่งดังจากการสวมบทบาทพระเอกละครของบริษัทเอ็กแซ็กที่อีกด้วย

1.2 เต็งล้อ

นักแสดงผู้สวมบทบาท นิรุดี ศิริจรรยา

ลักษณะตัวละคร ผู้ร้าย ชายแก่ชาวจีน เป็นเจ้าพ่อที่มีอำนาจและมีบริวารมาก เป็นนายใหญ่ "สมาคมห้าสมุทร" ซึ่งเป็นสมาคมชาวจีนผู้มีอิทธิพลในประเทศไทย บุคลิกสง่างาม น่าเกรงขาม เป็นคนมีเล่ห์เหลี่ยมมาก ฉลาด สุขุม นิ่ง เยือกเย็นและโหดเหี้ยม แต่ลึกๆในจิตใจว่าแห้ว

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพถ่ายตัว	ภาพต้นแบบ
- ผู้ร้าย เป็นคนไม่ดี - เจ้าพ่อผู้มีอำนาจมี หัวหน้าสมาคมห้าสมุทร	- ผู้ร้ายจอมเจ้าเล่ห์ ฉลาด สุขุม นิ่ง มีเล่ห์เหลี่ยมเยอะ - เจ้าพ่อ บุคลิกสง่างาม น่า เกรงขาม	- โหดเหี้ยม ไม่มีคุณธรรม

เหตุผลในการคัดเลือก นิรุดี ศิริจรรยา ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงที่มีประสบการณ์และความสามารถทางการแสดงมาก เป็นอดีตพระเอกแถวหน้าที่มีชื่อเสียงของวงการ มีวินัยในการทำงาน นอกจากนั้นยังมีบุคลิกสง่างาม ผึ่งผาย ลักษณะการพูดจาที่หนักแน่น ชิงชัง เข้มแข็ง และน้ำเสียงทุ้มต่ำแต่กังวาน ทำให้ดูมีอำนาจ น่าเกรงขาม เหมาะสมกับบทบาทผู้มีอำนาจมี

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวนักแสดง

ภาพแบบฉบับ	ภาพถ่ายตัว	ภาพต้นแบบ
- ชายวัยกลางคน บุคลิกสง่า งาม เหมือนผู้มีอำนาจมี	-	-

1.3 อาเล้ง

นักแสดงผู้สวมบทบาท ศตวรรษ เศรษฐกร

ลักษณะตัวละคร พระเอก หนุ่มน้อยสายเลือดจีน วัย 19 ปี รูปร่างหน้าตาหล่อเหลา เป็นทายาทคนสุดท้ายของตระกูลผู้สืบทอดตำแหน่งหัวหน้า"สมาคมห้าสมุทร" กำพร้าพ่อแม่ เป็นคนหยิ่งทะนง รักศักดิ์ศรี หัวรั้น มุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว แต่ใจร้อนและมุทะลุ เป็นเด็กหนุ่มที่มีพื้นฐานจิตใจดีและกตัญญูรู้คุณ เกลียดการแก่งแย่งอำนาจบารมี รักสงบ เชี่ยวชาญศิลปะการต่อสู้

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
- พระเอก รูปลหล่อ เป็นคนดี - หนุ่มน้อยทายาทเจ้าพ่อ เชี่ยวชาญศิลปะการต่อสู้	- พระเอกผู้หยิ่งทะนง รักศักดิ์ศรี หัวรั้น เด็ดเดี่ยว - เด็กหนุ่ม ใจร้อนและมุทะลุ - หนุ่มชาวจีน ผิวขาว ตาหยี	- จิตใจดี ไม่ทะเยอทะยาน กตัญญูรู้คุณ

เหตุผลในการคัดเลือก ศตวรรษ เศรษฐกร ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงดาวรุ่งที่มีความสามารถทางการแสดง และมีรูปร่าง หน้าตาและบุคลิกลักษณะตรงกับลักษณะตัวละครอย่างมาก กล่าวคือ เป็นเด็กหนุ่มหน้าตาหล่อเหลา ผิวขาวและมีเชื้อสายจีน นิสัยดี แต่หัวรั้น ใจร้อนและมุทะลุ นอกจากนั้นยังมีความสามารถพิเศษด้านศิลปะการต่อสู้อีกด้วย

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวนักแสดง

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
- หนุ่มน้อย มีเชื้อจีน รูปลหล่อ นิสัยดี แต่หัวรั้น และใจร้อน	-	-

1.4 อาลัย

นักแสดงผู้สวมบทบาท นุสบา ปุณณกันต์ (วานิชอังกูร)

ลักษณะตัวละคร นางเอก สาวชาวจีนอพยพ วัย 30 ต้นๆ อาศัยอยู่บนภูเขา เป็นสตรีที่สวย งดงามเหมือนนางฟ้า เรียบร้อย อ่อนหวาน แต่มีจิตใจเข้มแข็ง เด็ดเดี่ยว

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพถ่ายตัว	ภาพต้นแบบ
- นางเอก สวย เป็นคนดี	-สตรีผู้งดงามเหมือนนางฟ้า ผิวพรรณขาวผุดผ่อง ผมยาว สลวย ไบหน้าเรียวยาว นัยน์ตาคมและจมูกโด่ง ยิ้ม หวาน	-

เหตุผลในการคัดเลือก นุสบา ปุณณกันต์ (วานิชอังกูร) ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงที่มีความสามารถทางการแสดง แม้บุคลิกจะคล่องแคล่ว น่าสมัย และมั่นใจ ในตัวเอง ไม่เรียบร้อย อ่อนหวานตามลักษณะตัวละคร แต่ก็มีหน้าตาสวย นอกจากนั้นยังเป็นนักแสดงที่เคยประสบความสำเร็จและโด่งดังจากการสวมบทบาทนางเอกละครของบริษัทเอ็กแซ็กที่อีกด้วย

1.5 อาเหมย

นักแสดงผู้สวมบทบาท นิษิตา พงษ์ทรง

ลักษณะตัวละคร นางเอก สาวน้อยเชื้อสายจีน วัย 19 ปี ลูกสาวคนเดียวของผู้มีอิทธิพล พ่อเป็นรองหัวหน้าสมาคมค้าสมุทร หน้าตาสวย น่ารัก ฉลาด แก่นแก้ว คล่องแคล่ว และเป็นตัวของตัวเอง แต่บ่อยครั้งก็เอาแต่ใจและดื้อรั้น ตามประสาลูกสาวคนเดียวที่ถูกเลี้ยงมาแบบตามใจ

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
- นางเอก หน้าตาสวย น่ารัก	- นางเอก แก่นแก้ว ฉลาด คล่องแคล่ว ดื้อรั้น เป็นตัวของตัวเอง - สาวน้อยเชื้อสายจีน ผิวขาว - ลูกสาวคนเดียว ดื้อรั้น เอาแต่ใจตัวเอง	-

เหตุผลในการคัดเลือก นิษิตา พงษ์ทรง ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นศิลปินในสังกัดของจีเอ็มเอ็มแกรมมี่ ซึ่งเป็นบริษัทแม่ของเอ็กแซ็กท์ มีหน้าตาสวย น่ารัก ผู้บริหารบริษัทต้องการสนับสนุนให้มีผลงานการแสดงอย่างต่อเนื่อง

2. ตัวละครสมทบ

2.1 บิ๊กชาย

นักแสดงผู้สวมบทบาท วัชร ปานเอี่ยม

ลักษณะตัวละคร ชายชาวจีนวัยกลางคน เป็นรองหัวหน้าสมาคมห้าสมุทร เป็นคนพูดน้อยต้อยหนัก บุคลิกนิ่งๆ พูดน้อย ใจเย็น แต่ดุและเด็ดขาด เป็นพ่อที่รักครอบครัว ห่วงลูกสาวมาก และเข้มงวด

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
-	- คนพูดน้อยต้อยหนัก บุคลิกนิ่งๆ พูดน้อย ใจเย็น แต่เด็ดขาด - คุณพ่อจอมห่วงลูกสาว รักลูก แต่ห่วงและเข้มงวด	-

เหตุผลในการคัดเลือก วัชร ปานเอี่ยม ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงผู้สวมบทบาท “บิ๊กชาย” ในละคร “หงส์เหนือมังกร” ซึ่งเป็นภาคแรกของละคร “มังกรเดียวดาย” ในละครภาคที่สองนี้ “บิ๊กชาย” เป็นตัวละครที่ยังมีชีวิตอยู่ วัชรจึงถูกคัดเลือกอีกครั้งเพื่อความต่อเนื่องสมจริงของเรื่องราวในละคร ส่วนเหตุผลที่ถูกคัดเลือกในภาคแรก เนื่องจากเป็นนักแสดงที่มีความสามารถ สวมบทบาทตัวละครได้หลายรูปแบบ และร่วมงานละครกับเอ็กแซ็กท์มาแล้วหลายเรื่อง

2.2 เปียตี

นักแสดงผู้สวมบทบาท อภิชาติ ชูสกุล

ลักษณะตัวละคร ผู้ร้าย ชายชาวจีนวัย 60 ต้นๆ ผู้มีอิทธิพล เป็นหนึ่งในสมาชิกของสมาคมห้าสมุทร ขาพิการ เป็นคนโง่ผาง โวยวาย เจ้าอารมณ์ เป็นคนทะเลาะทะเลยาน เห็นแก่ตัว ไม่จริงใจ ต้องการเป็นใหญ่ พยายามช่วงชิงอำนาจจากผู้อื่น

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
- ผู้ร้าย เป็นคนไม่ดี - ชายแก่ขาพิการ ถือไม้เท้า	- ผู้ร้าย มีหนวดเครา หน้าตา ดุตัน เสียงดัง - ผู้ร้ายจอมโวยวาย โง่ผาง เจ้าอารมณ์ - คนทะเลาะทะเลยาน เห็นแก่ตัว ไม่จริงใจ ต้องการเป็นใหญ่	-

เหตุผลในการคัดเลือก อภิชาติ ชูสกุล ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงที่มีบุคลิกโดดเด่น ไร้หนวดเครา ตาตุ หน้าตุ พุดจาห้วนๆโง่ผาง เสียงดัง และมักจะถูกเลือกให้สวมบทบาทผู้ร้าย เช่น มือปืน มาเฟีย นักเลง เจ้าพ่อผู้มีอิทธิพลในภาพยนตร์และละครเกือบทุกเรื่องที่เคยแสดงมา ทำให้ผู้ชมคุ้นเคยและจดจำได้เป็นอย่างดี

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวนักแสดง

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
- ชายวัยกลางคน ไร้หนวด เครา หน้าตุ เสียงดัง โง่ผาง	- ผู้ร้ายจอมโวยวาย โง่ผาง เจ้าอารมณ์ ดุตัน โหดเหี้ยม	-

2.3 อากู๋

นักแสดงผู้สวมบทบาท อนุวัฒน์ นิวัตวงศ์

ลักษณะตัวละคร ผู้ร้าย ชายวัยประมาณ 35 ปี เป็นมือปืนนักฆ่า สมุนมือขวาของไผ่ยดี ชำนาญการต่อสู้ทุกรูปแบบ เป็นคนเจ้าเล่ห์ ไม่ซื่อสัตย์ เหลี่ยมจัด ทะเยอทะยาน ต้องการเป็นใหญ่ แทนนาย ไม่มีความกตัญญู โหดเหี้ยม และเลือดเย็น

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
- ผู้ร้าย เป็นคนไม่ดี - มือปืนนักฆ่า ชำนาญการต่อสู้ทุกรูปแบบ	- คนเจ้าเล่ห์ ไม่ซื่อสัตย์ เหลี่ยมจัด ทะเยอทะยาน	- โหดเหี้ยม เลือดเย็น ไม่มี ความกตัญญู

เหตุผลในการคัดเลือก อนุวัฒน์ นิวัตวงศ์ ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงที่มีความสามารถมาก สวมบทบาทตัวละครได้หลายรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป เป็นนักแสดงที่มีวินัยในการทำงานและอุปนิสัยส่วนตัวดี นอกจากนี้ยังเป็นเพื่อนสนิทกับผู้บริหารบริษัท ซึ่งเป็นผู้คัดเลือกนักแสดงด้วย

2.4 อาฟาน

นักแสดงผู้สวมบทบาท วรเชษฐ์ นิมสุวรรณ

ลักษณะตัวละคร หนุ่มชาวจีนวัยเกือบ 40 หม่อมซีเมา ทำหน้าที่เฝ้าศาลเจ้า เป็นคนฉลาด มีไหวพริบ คล่องแคล่ว และชำนาญมวยจีน เป็นเพื่อนผู้ซื่อสัตย์ จริงใจ และคอยช่วยเหลือเพื่อนเสมอ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ช่วยพระเอก เป็นคนดี - หม่อมซีเมา คนเฝ้าศาลเจ้า ชำนาญมวยจีน 	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อนผู้ซื่อสัตย์ จริงใจ คอยช่วยเหลือเพื่อนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน - หม่อมซีเมา พกเหล้าไล่ขวิดเล็ก ๆ ติดตัวตลอดเวลา 	<ul style="list-style-type: none"> - ซื่อสัตย์ ทำดีโดยไม่หวังผล

เหตุผลในการคัดเลือก วรเชษฐ์ นิมสุวรรณ ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงผู้สวมบทบาท "อาฟาน" ในละคร "หงส์เหนือมังกร" ซึ่งเป็นภาคแรกของละคร "มังกรเดียวดาย" ในละครภาคที่สองนี้ "อาฟาน" เป็นตัวละครที่ยังมีชีวิตอยู่ วรเชษฐ์จึงถูกคัดเลือกอีกครั้ง เพื่อความต่อเนื่องสมจริงของเรื่องราวในละคร ส่วนเหตุผลที่ถูกคัดเลือกในภาคแรก เนื่องจากวรเชษฐ์เป็นนักแสดงที่มีความสามารถ นิสัยดี และเฮฮาสนุกสนาน

2.5 ซาเก๋า

นักแสดงผู้สวมบทบาท ศุภกิจ ดั่งทัดสวัสดิ์

ลักษณะตัวละคร ชายหนุ่ม เป็นมือขวาคนสนิทของนายใหญ่แห่งสมาคมห้าสมุทร สุขุม พุดน้อย ใจเย็น ฉลาดและมีไหวพริบ เป็นลูกน้องที่ซื่อสัตย์ จงรักภักดีและกตัญญูรู้คุณ คอยช่วยเหลือและรับใช้ทายาทของนายอย่างซื่อสัตย์ จริงใจ

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
- ผู้ช่วยพระเอก เป็นคนดี	- หนุ่มสุขุม พุดน้อย ใจเย็น - มือขวาคนสนิทผู้มีอิทธิพล ฉลาด ไหวพริบดี	- ลูกน้องผู้ซื่อสัตย์ จงรักภักดี และกตัญญูรู้คุณ

เหตุผลในการคัดเลือก ศุภกิจ ดั่งทัดสวัสดิ์ ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงที่มีประสบการณ์และมีความสามารถ และร่วมงานละครกับเด็กแรกที่มาหลายเรื่อง นอกจากนั้นยังเป็นนักแสดงที่มีวินัยในการทำงาน และอุปนิสัยส่วนตัวดี

2.6 อาเปี้ยว

นักแสดงผู้สวมบทบาท กริช หิรัญพฤกษ์

ลักษณะตัวละคร ผู้ร้าย หนุ่มน้อยวัย 20 ต้นๆ หนุ่มเพลย์บอย ลูกชายคนเล็กของโป๊ยตีกร่าง ชอบวางอำนาจ เอาแต่ใจ ซี้ไวยวาย ใจร้อน วู่วาม พยายามจะช่วงชิงนางเอก(อาเหมย)มาจากพระเอก (อาเล้ง)

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
- ผู้ร้าย นิสัยไม่ดี เกลียดพระเอก	- ลูกชายผู้มีอิทธิพล กร่างชอบวางอำนาจ เอาแต่ใจ ซี้ไวยวาย ใจร้อน วู่วาม	-

เหตุผลในการคัดเลือก กริช หิรัญพฤกษ์ ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงในสังกัดของเอ็กแซ็กท์ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของผู้ชมจากบทบาทหนุ่มลูกเศรษฐีเพลย์บอย กร่าง เอาแต่ใจ ซี้ไวยวายและใจร้อน จนผู้ชมรู้จักและจดจำ หลังจากนั้นจึงถูกเลือกให้สวมบทบาทลักษณะนี้มาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งบทบาท"อาเปี้ยว" ในละครเรื่องนี้ด้วย

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวนักแสดง

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
-	- หนุ่มลูกเศรษฐี เพลย์บอย กร่าง เอาแต่ใจ ซี้ไวยวายและใจร้อน	-

2.7 อาแป

นักแสดงผู้สวมบทบาท เลอวิทย์ สังข์สิทธิ์

ลักษณะตัวละคร ผู้ร้าย ชายหนุ่มวัยประมาณ 27 ปี พี่ชายของอาเปี้ยว ลูกชายคนโตของเปี้ยตี มีความรับผิดชอบ เอาการเอางาน แต่อ่อนประสบการณ์ ชอบวางอำนาจ อวดเก่ง เลือดร้อน

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพถ่ายตัว	ภาพต้นแบบ
- ผู้ร้าย นิสัยไม่ดี	- ลูกชายผู้มีอิทธิพล ชอบวางอำนาจ อวดเก่ง เลือดร้อน	-

เหตุผลในการคัดเลือก เลอวิทย์ สังข์สิทธิ์ เป็นนักแสดงหน้าใหม่จากแวดวงละครเวที ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงที่มีความสามารถ ผ่านการเรียนและอบรมทางด้านการแสดงมาโดยเฉพาะ นอกจากนั้นยังเคยร่วมงานละครเวทีกับบริษัทเอ็กแซ็กท์มาก่อน

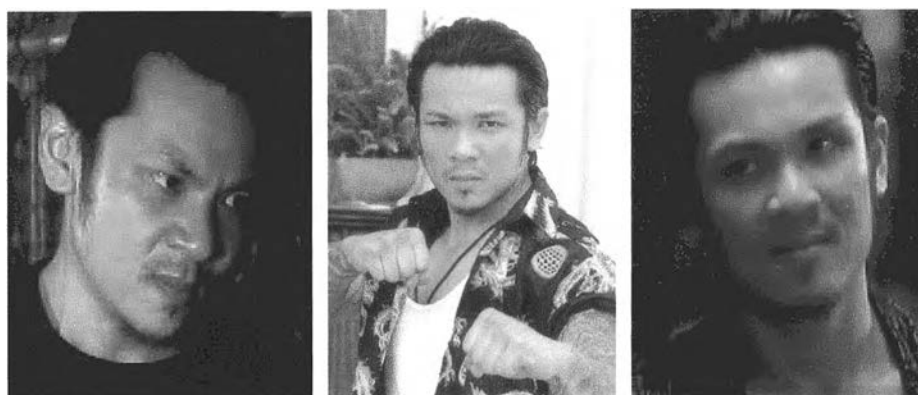
2.8 อากวง เก้านิ้ว

นักแสดงผู้สวมบทบาท จักรพงษ์ นันทนะอังกร

ลักษณะตัวละคร ชายหนุ่มชาวจีน เป็นนักฆ่า มีนิ้ว 9 นิ้ว ลูกน้องของโป๊ยตี หน้าตา ท่าทางดุตัน ชำนาญการฆ่าและการต่อสู้ทุกรูปแบบ เป็นคนโหดเหี้ยม ไม่ซื่อสัตย์ ไม่มีความกตัญญู

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
- ผู้ร้าย เป็นคนไม่ดี - นักฆ่า มีนิ้ว 9 นิ้ว ชำนาญการฆ่าทุกรูปแบบ	- ลูกน้องของผู้ร้าย หน้าตา ท่าทางดุตัน น่ากลัว	- โหดเหี้ยม ไม่ซื่อสัตย์ ไม่มีความกตัญญู

เหตุผลในการคัดเลือก จักรพงษ์ นันทนะอังกร ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากมีบุคลิกลักษณะโดดเด่น หน้าตาดุตัน มีรอยสักเต็มตัว เป็นครูสอนศิลปะการต่อสู้ทุกรูปแบบ และเป็นที่รู้จักจากบทบาทนักฆ่ามือขวาของมาเฟีย ในภาพยนตร์เรื่อง "องค์บาก" อันโด่งดัง

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวนักแสดง

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
- ชายหนุ่ม หน้าตาดุตัน มีรอยสักเต็มตัว ชำนาญศิลปะการต่อสู้	-	-

2.9 อาหลิง

นักแสดงผู้สวมบทบาท ปวีศา สิริวัฒน์

ลักษณะตัวละคร หญิงชาวจีนวัยกลางคน สวยสง่า เป็นภรรยาของบิกชาย เป็นนายหญิงของบ้าน ดู เข้มงวด แต่ก็ปฏิบัติหน้าที่ภรรยาที่ดี คอบดูแลสามีและลูก ช่วยเหลืองานและเป็นคู่คิดของสามี แต่งตัวด้วยเสื้อผ้าเครื่องประดับราคาแพง

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพถ่ายตัว	ภาพต้นแบบ
-	- นายหญิงผู้มีอำนาจ สวยสง่า ดู เข้มงวด แต่งกายพิถีพิถัน	- ภรรยาที่ดี คอบดูแลสามีและลูก ช่วยเหลืองานและเป็นคู่คิดของสามี

เหตุผลในการคัดเลือก ปวีศา สิริวัฒน์ เป็นนักแสดงสมทบรับเชิญ ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นหญิงวัยกลางคนที่สวย ผิวพรรณดี ทำทางการพูดจา นุ่มนวลแต่หนักแน่น แต่งกายพิถีพิถัน ซึ่งมีสวณคล้ายกับลักษณะตัวละคร นอกจากนั้นผู้คัดเลือกยังรู้จักกับนักแสดง เป็นการส่วนตัวด้วย

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวนักแสดง

ภาพแบบฉบับ	ภาพถ่ายตัว	ภาพต้นแบบ
- หญิงวัยกลางคน สวย ผิวพรรณดี ทำทางการพูดจา นุ่มนวลแต่หนักแน่น แต่งกายพิถีพิถัน	-	-

2.10 หลงไปหมิง

นักแสดงผู้สวมบทบาท วิโรจน์ ตั้งวานิชย์

ลักษณะตัวละคร ชายชาวจีนร่างเล็ก เป็นมาเฟียใหญ่จากฮ่องกง มีอำนาจบารมีมาก เป็นที่เกรงขามของทุกคน เป็นคนร้ายลึก หน้าตาใจดี ยิ้มแย้ม เป็นมิตร แต่เบื้องหลังเจ้าเล่ห์ พร้อมจะหักหลังทุกคน ทำทุกอย่างหวังแต่ผลประโยชน์

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพถ่ายตัว	ภาพต้นแบบ
- ผู้ร้าย เป็นคนไม่ดี - มาเฟียใหญ่จากฮ่องกง มีอำนาจบารมีมาก เป็นที่เกรงขามของทุกคน	- คนร้ายลึก หน้าตาใจดี ยิ้มแย้ม ใจดี ดูเป็นมิตร แต่เบื้องหลังเจ้าเล่ห์ หักหลังทุกคน เห็นแก่ตัว	-

เหตุผลในการคัดเลือก วิโรจน์ ตั้งวานิชย์ เป็นนักแสดงสมทบรับเชิญ ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เพราะเป็นคนที่มีความพรสวรรค์ทางการแสดง เป็นชายวัยกลางคนที่มีเชื้อสายจีน พูดภาษาจีนได้ รูปร่างเล็ก และหน้าตาใจดี น่าเคารพนับถือ ซึ่งผู้คัดเลือกนักแสดงก็รู้จักและเคารพนักแสดงเป็นการส่วนตัวด้วย

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวนักแสดง

ภาพแบบฉบับ	ภาพถ่ายตัว	ภาพต้นแบบ
-ชายวัยกลางคนเชื้อสายจีน รูปร่างเล็ก หน้าตาใจดี น่าเคารพนับถือ	-	-

2.11 อาช้ำ

นักแสดงผู้สวมบทบาท อรรถพร ธีมากร

ลักษณะตัวละคร ชายหนุ่มวัย 30 ต้นๆ เป็นมือสังหารจอมโหด นิ่งขรึม เย็นชา เลือดเย็น ไม่ค่อยแสดงความรู้สึก

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพถ่ายตัว	ภาพต้นแบบ
- มือสังหารจอมโหด	- คนเย็นชา นิ่งขรึม ไม่ค่อยแสดงความรู้สึก	-

เหตุผลในการคัดเลือก อรรถพร ธีมากร ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงที่มีความสามารถ คุปนิสัยส่วนตัวดี เคยร่วมงานกับทีมงานละครของเอ็กแซ็กท์มาก่อน และเป็นศิลปินในสังกัดของจีเอ็มเอ็มแกรมมี่ ซึ่งเป็นบริษัทแม่ของเอ็กแซ็กท์ด้วย

3. ตัวละครประกอบ

3.1 หัวหน้าสาขา (ในสังกัดของสมาคมห้าสมุทร)

นักแสดงผู้สวมบทบาท นักแสดงประกอบ (ไม่ระบุชื่อ)

ลักษณะตัวละคร ชายชาวจีน อายุระหว่าง 50-70 ปี เป็นหัวหน้าสาขาย่อยของสมาคมห้าสมุทร เป็นผู้มึนอิทธิพลดูแลธุรกิจผิดกฎหมายในเขตพื้นที่ต่างๆ หน้าตาและผิวพรรณขาวเหมือนคนจีน สวมเสื้อผ้าแบบยาว คอตั้ง สไตส์แบบจีน

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพถ่ายตัว	ภาพต้นแบบ
-	- ชายชาวจีน ผิวพรรณขาว สวมเสื้อผ้าแบบยาว คอตั้ง สไตส์แบบจีน	-

เหตุผลในการคัดเลือก นักแสดงประกอบผู้สวมบทบาทหัวหน้าสาขา ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงประกอบจากบริษัทจัดหานักแสดง ซึ่งเคยมีประสบการณ์เป็นนักแสดงประกอบมาแล้ว ค่าตัวไม่แพงเกินงบประมาณ นอกจากนี้ นักแสดงแต่ละคนยังมีเชื้อสายจีน และผิวพรรณขาว ซึ่งเหมือนกับลักษณะตัวละครอีกด้วย

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวนักแสดง

ภาพแบบฉบับ	ภาพถ่ายตัว	ภาพต้นแบบ
- ชายวัย 50-70 ปี มีเชื้อสายจีน ผิวขาว	-	-

3.2 นักเลง

นักแสดงผู้สวมบทบาท นักแสดงประกอบ (ไม่ระบุชื่อ)

ลักษณะตัวละคร ชายฉกรรจ์ อายุ 30-35 ปี หน้าตาไม่ดี ไว้หนวดไว้เครา ผิวดำแดง พุดจาโผงผาง ชอบหาเรื่อง

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
- ผู้ร้าย เป็นคนไม่ดี	- ตัวประกอบ หน้าตาไม่ดี - นักเลง ไว้หนวดเครา ผิวดำแดง พุดจาโผงผาง ชอบหาเรื่อง	-

เหตุผลในการคัดเลือก นักแสดงประกอบผู้สวมบทบาทนักเลง ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงซึ่งบริษัทจัดหานักแสดงจัดหามาให้ หน้าตาไม่ดี ไว้หนวดเครา ดูดุตัน เหมือนกับลักษณะตัวละคร นอกจากนั้นยังเป็นนักแสดงประกอบที่สามารถแสดงบทบู๊และต่อสู้ชกต่อยได้ คำตัวไม่แพงเกินไป และเคยสวมบทบาทเป็นกลุ่มนักเลง หรือลูกน้องโจรมาก่อน

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวนักแสดง

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
- ชายฉกรรจ์ หน้าตาไม่ดี ดูดุตัน ไว้หนวดเครา	-	-

3.3 กลุ่มมือปืนคุ้มกัน

นักแสดงผู้สวมบทบาท นักแสดงประกอบ (ไม่ระบุชื่อ)

ลักษณะตัวละคร ชายฉกรรจ์ อายุระหว่าง 30-35 ปี เป็นมือปืนคุ้มกันนายใหญ่และหัวหน้าสาขาย่อย สวมชุดสูทสีดำ หน้าตาดำขรึม คล่องแคล่ว พกปืนและชำนาญการต่อสู้

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร

ภาพแบบฉบับ	ภาพตายตัว	ภาพต้นแบบ
-	- มือปืนคุ้มกัน สวมชุดสูทสีดำ หน้าตาดำขรึม คล่องแคล่ว พกปืนและชำนาญการต่อสู้	-

เหตุผลในการคัดเลือก นักแสดงประกอบผู้สวมบทบาทกลุ่มมือปืนคุ้มกัน ถูกคัดเลือกให้สวมบทบาทนี้ เนื่องจากเป็นนักแสดงประกอบจากบริษัทจัดหานักแสดงบทญี่ปุ่น ตัวแสดงแทน (สตั้นท์แมน) โดยเฉพาะ นักแสดงเหล่านี้เป็นนักแสดงประกอบมืออาชีพที่สามารถแสดงบทญี่ปุ่น และการต่อสู้ที่ผาดโผนได้ พร้อมทั้งรู้วิธีการถ่ายทำและมุกกล้องเป็นอย่างดี ช่วยให้สะดวกในการทำงาน

ตารางที่ 3 สรุปเหตุผลในการคัดเลือกนักแสดงเพื่อสวมบทบาทตัวละครในเรื่อง "มังกรเดียดาย"

ตัวละคร	นักแสดง ผู้สวมบทบาท	เหตุผลในการคัดเลือก		
		มีความสามารถ	ภาพตัวแทนของ นักแสดงสัมพันธ์กับ ตัวละคร	ปัจจัยเงื่อนไขอื่นๆ
จางเหา	ศักดิ์สิทธิ์ แท่งทอง	✓		✓
เต็งลือ	นิรุทธิ์ ศิริจรรยา	✓	✓	✓
อาเล้ง	ศตวรรษ เศรษฐกร	✓	✓	
อาลิ่ง	นุสบา ปุณณกันต์	✓		✓
อาเหมย	นิษิตา พงษ์ทรง			✓
บิกชาย	วัชร ปานเอี่ยม	✓		✓
เปียดี้	อภิชาติ ชูสกุล		✓	
อากุย	อนุวัฒน์ นิเวตวงศ์	✓		✓
อาฟาน	วรเชษฐ์ นิมสุวรรณ	✓		✓
ซาเก้า	ศุภกิจ ตังทัตสวัสดิ์	✓		✓
อาเปียว	กริช หิรัญพฤกษ์		✓	✓
อาเปา	เลอวิทย์ สังข์สิทธิ์	✓		✓
กวง แก้วนิ้ว	ฉัตรพงษ์ นันทนะอังกูร	✓	✓	✓
อาหลิง	ปวีศา สิริวัฒน์		✓	✓
หลงไปหมิง	วิโรจน์ ตั้งวานิชย์	✓	✓	✓
อาซ่า	อรรถพร ธิมากร	✓		✓
หัวหน้าสาขา	นักแสดงประกอบ (ไม่ระบุชื่อ)		✓	✓
นักเลง	นักแสดงประกอบ (ไม่ระบุชื่อ)	✓	✓	
กลุ่มมือปืน คุ้มกัน	นักแสดงประกอบ (ไม่ระบุชื่อ)	✓		

จากการศึกษาเหตุผลของผู้คัดเลือกในการคัดเลือกนักแสดงเพื่อมาสวมบทบาทตัวละครต่างๆในละครเรื่อง "มังกรเดียดาย" พบว่าผู้คัดเลือกนักแสดงเน้นให้ความสำคัญกับความสามารถทางการแสดงมากกว่าความเหมาะสมด้านหน้าตาและบุคลิกลักษณะที่สัมพันธ์กับตัวละคร เนื่องจากตัวละครทุกตัวที่ปรากฏในเรื่อง "มังกรเดียดาย" เป็นคนจีนหรือมีเชื้อสายจีน แต่มีอิทธิพลและอาศัยอยู่ในเมืองไทย ผู้คัดเลือกถือเป็นข้อจำกัดสำคัญที่มีผลทำให้ไม่สามารถคัดเลือกนักแสดงที่มีหน้าตาและผิวพรรณตรงกับภาพของชาวจีนในความคิดของบรรดาผู้คัดเลือกได้ทั้งหมด ดังนั้นจึงมีเพียงนักแสดงบางคนเท่านั้นที่มีทั้งความสามารถทางการแสดงและมีหน้าตาผิวพรรณ ลักษณะตรงกับภาพของชาวจีนที่ผู้คัดเลือกจินตนาการไว้ ส่วนนักแสดงที่มีหน้าตาและผิวพรรณไม่ตรงกับภาพในจินตนาการมากนัก ผู้คัดเลือกนักแสดงจะพิจารณาเน้นไปที่ความสามารถและฝีมือทางการแสดง โดยมั่นใจว่านักแสดงจะสามารถแสดงบทบาทให้คนเชื่อได้ว่าเขาเป็นตัวละครตัวนั้น นอกจากนี้ยังพิจารณาลักษณะส่วนอื่นที่เหมาะสมนอกเหนือจากลักษณะของชาวจีนด้วย

อย่างไรก็ตาม ภาพตัวแทนทั้ง 3 ระดับ คือ ภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบก็มีอิทธิพลในการคัดเลือกนักแสดงตั้งแต่ขั้นตอนการตีความลักษณะของตัวละคร และภาพตัวแทนเหล่านั้นยังคงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจคัดเลือกนักแสดงเพื่อมาสวมบทบาทตัวละครต่างๆอยู่บ้าง

อิทธิพลของภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบในขั้นตอนการตัดสินใจคัดเลือกนักแสดง เกิดขึ้นจากการใช้ลักษณะของภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละครนั้น เป็นตัวเทียบเคียงกับลักษณะภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวนักแสดง หากนักแสดงมีความสามารถทางการแสดง ประกอบกับมีภาพตัวแทนที่สัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร นักแสดงผู้นั้นก็จะถูกพิจารณาคัดเลือกให้สวมบทบาทตัวละครตัวนั้นนั่นเอง

"จริงๆแล้วเราจะเน้นนักแสดงที่มีความสามารถทางการแสดงก่อน ดูว่าความสามารถเขาเป็นอย่างไร เล่นบทที่แสดงอารมณ์ได้ดีแค่ไหน ส่วนเรื่องคาแรกเตอร์ของนักแสดงที่สอดคล้องกับคาแรกเตอร์ของตัวละคร เราก็ไม่ได้ทิ้งหรอก เราก็ดูประกอบกัน ถ้าได้คนที่มีความสามารถด้วยคาแรกเตอร์ใช้ด้วย มันก็พิเศษเลยละ ตัวละครจะชัดเจนมาก เห็นแล้วรู้ว่าเป็นใคร หรือเป็นคนแบบไหน หลายคนในเรื่องนี้ก็ถูกเลือกเพราะมีทั้งความสามารถและคาแรกเตอร์ตรง แต่ถ้าจะเอาลักษณะคนจีนมาเป็นมาตรฐานในการคัดเลือกทั้งหมด ไม่มีทางได้หรอก นักแสดงหน้าตาๆหมวยๆ อาจมีเยอะ แต่ที่ฝีมือดีๆมีไม่เยอะหรอก สู้ไปไฟท์คนที่แอดดิงเจ๋งๆ คนดูดูแล้วอินกับการแสดง เชื่อว่าเขาเป็นตัวละครตัวนั้นจริงๆดีกว่า" (นิพนธ์ ผิวเณร, สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2547)

ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละครเรื่อง “มังกรเดียวดาย” มีทั้งภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบ แต่โดยส่วนใหญ่ภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละครเรื่องนี้จะมีลักษณะเป็นภาพแบบฉบับ (Types) ซึ่งเป็นภาพตัวละครที่มีลักษณะเฉพาะ เป็นกลุ่มมาเฟีย มือปืน นักฆ่า และภาพตายตัว (Stereotypes) ซึ่งถูกตีความและนำเสนอเฉพาะจุดเด่นหรือบุคลิกลักษณะที่จดจำได้ง่ายของบุคคลกลุ่มนั้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าผ่านสื่อต่างๆ รวมทั้งละครโทรทัศน์ด้วย ซึ่งลักษณะภาพตายตัวที่ปรากฏในตัวละครจะมีทั้งภาพตายตัวของกลุ่มคนแบบต่างๆในสังคม และภาพตายตัวของประเภทตัวละคร อาทิ พระเอก นางเอก ผู้ร้ายในแบบต่างๆ ซึ่งถูกนำเสนอซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนผู้คนจดจำอีกเช่นกัน

Louis Alvin Day (2000) เคยแสดงทัศนะไว้ว่า เนื้อหาของสื่อทุกประเภท ทั้งข่าว เนื้อหาบันเทิง และโฆษณา ล้วนเต็มไปด้วยภาพตัวแทน โดยเฉพาะภาพตายตัว เพราะภาพตายตัวมีความสำคัญต่อความเข้าใจของปัจเจกบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและโลกรอบตัว การสร้างภาพตายตัวก็อาจเป็นสิ่งที่ผู้ผลิตหรือผู้ทำงานด้านสื่อไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เพราะต้องพยายามประกอบสร้างความเป็นจริงที่สื่อเป็นตัวกลางในการเผยแพร่ไปสู่ผู้รับสารที่เป็นมวลชน

นอกจากนั้น Tessa Perkins (1979) ยังเคยนำเสนอว่า จุดแข็งที่ทำให้ภาพตายตัวมีผลต่อการสื่อสาร คือเป็นสิ่งที่เข้าใจได้ง่าย จดจำหรือระลึกได้ทันที

ในส่วนของภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวนักแสดง และมีอิทธิพลต่อการคัดเลือก มีทั้งภาพแบบฉบับ (Types) ซึ่งเป็นบุคลิกลักษณะโดยทั่วไปหรือเฉพาะตัวของนักแสดงผู้นั้น เป็นลักษณะที่ปรากฏให้คนรอบข้างเห็นหรือสังเกตได้ตามปกติ และไม่ขัดแย้งกับความเป็นจริง แต่ลักษณะดังกล่าวไปสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับภาพตัวแทนที่ปรากฏในตัวละคร และภาพตายตัว (Stereotypes) ซึ่งเกิดจากการนำเสนอภาพแบบฉบับหรือภาพลักษณ์ของนักแสดงผู้นั้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าผ่านสื่อ หรือนักแสดงผู้นั้นสวมบทบาทลักษณะเดิมบ่อยครั้งจนผู้ชมจดจำและคุ้นเคย

“นักแสดงบางคนเขาก็มีคาแรกเตอร์แบบตัวละคร ไทป์ (Types) ของเขาเป็นแบบนั้นเลย เล่นง่ายดี บางคนก็เล่นเป็นตัวเอง แทบไม่ต้องซ้อมบทอะไรทั้งนั้น ส่วนการที่นักแสดงคนหนึ่งเล่นเป็นตัวละครแบบเดิมๆซ้ำแล้วซ้ำอีก สำหรับพี่ที่ว่ามันเป็นปัญหานั้น เพราะมันทำให้นักแสดงติดอยู่กับภาพนั้น คนดูก็ติด คนแคสตั๊กก็ติด แล้วมันทำให้นักแสดงไม่มีโอกาสพัฒนา แต่จะทำอย่างไรล่ะ ในเมื่อมันเล่นแบบนี้แล้วเวิร์ค คนดูชอบ คนดูจำ คนเลือกเขาก็อยากเลือกให้คนนั้นมาเล่นอีก

บางที่นักแสดงและคนเลือกอาจต้องการพลิกบทบาท แต่พลิกไปแล้วคนดูไม่รับ สุดท้ายก็กลับมาที่เดิม มันเป็นเรื่องไม่รู้จะโทษใคร" (นิพนธ์ ผิวเณร, สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2547)

“สาเหตุที่พวกเขาแค่ตั้งชอบเลือกนักแสดงที่มีคาแรกเตอร์ตรงหรือคล้ายกับตัวละคร หรือไม่ก็เอาคนที่แสดงบทเดิมๆจนคนดูติดภาพแบบนั้นมาเล่นละคร ส่วนหนึ่งก็เพราะว่ามันเป็นตัวช่วยเสริมความสามารถทางการแสดงของนักแสดงคนนั้นได้ เพราะเราถ่ายละครแต่ละครั้ง เรามีเวลาซ้อมไม่มากหรอก แล้วถ้าให้นักแสดงไปซ้อมเอง บางที่เขาก็รับงานเยอะจนไม่มีเวลาซ้อม ถ้าเลือกเอาคนที่คาแรกเตอร์ชัด ออกมาแล้วคนดูรู้เลย นั่นแน่ ข้ารู้แหละว่าเอ็งเล่นเป็นเพลย์บอย หรือข้าว่าหน้าตาแบบเอ็งนี่ เป็นตัวโกงที่เลวสุดๆ แน่ๆ อย่างน้อยก็ช่วยให้คนดูเชื่อมากขึ้น ละครทีวีมันเป็นแมส ต้องทำเอาใจคนดู คนดูอยากดูแบบไหนเราต้องรู้หรือเดาให้ได้ เขาชอบแบบนั้นก็ต้องเลือกแบบนั้น คนดูซึ่เกียจคิด” (ญาณิ์ โรจนาวรรณ, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2547)

อย่างไรก็ตาม แม้ภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบ จะมีอิทธิพลในการคัดเลือกนักแสดงอยู่บ้าง โดยเป็นอิทธิพลที่ส่งผลในการตัดสินใจคัดเลือกนักแสดงร่วมกับความสามารถของนักแสดง แต่จากการศึกษาเหตุผลของผู้คัดเลือกในการคัดเลือกนักแสดงละครเรื่อง “มังกรเดียดตาย” พบว่า การคัดเลือกนักแสดงเรื่องนี้ มีปัจจัยเงื่อนไขอื่นๆเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจคัดเลือกค่อนข้างมาก นอกเหนือจากความสามารถและภาพตัวแทนทั้ง 3 ระดับ ซึ่งปัจจัยเงื่อนไขที่เห็นเด่นชัด ได้แก่ ระบบอุปถัมภ์ระหว่างผู้ผลิตกับนักแสดง อุปนิสัยส่วนตัวของนักแสดง และงบประมาณเรื่องค่าตัวนักแสดง ในบางกรณีก็พบว่า ปัจจัยเงื่อนไขเหล่านี้ยังทำให้ภาพแบบฉบับ ภาพตายตัว และภาพต้นแบบ ไม่มีอิทธิพลใดๆในการคัดเลือกนักแสดงเลย